

mítnuto. Podáním ze dne 12. března 1932 zažádal obviněný za zmírnění (změnu) trestu na přiměřený trest peněžitý podle ustanovení § 410 tr. ř., uváděje spolu se soukromou obžalobkyní Marií P-ovou, která podání vlastnoručně podepsala, že se po rozhodnutí odvolacího soudu smířili a soukromá obžalobkyně obviněnému odpustila. Okresní soud v Aši usnesením ze dne 14. března 1932 žádost tu zamítl s odůvodněním, že pro zmírnění trestu nejsou žádné důležité důvody a odsouzený ani takové důležité důvody netvrdil; okolnost, že se po pravomoci rozsudku se soukromou obžalobkyní smířil, nelze pokládati za důležitý důvod ke zmírnění trestu.

Usnesení to porušuje zákon v ustanovení § 410 tr. ř., spočívajíc na mylném názoru, že smíření se soukromé obžalobkyně s obviněným a odpuštění, jehož se obviněnému od soukromé obžalobkyně dostalo, nejsou takovou okolností polehčující, vyšlou najevo po právoplatnosti odsuzujícího rozsudku, pro kterou by se byl patrně vyměřil mírnější trest. Otázka, zda lze ustanovení § 410 tr. ř. použít, když v případech §§ 419 a 530 tr. zák. soud se dozví po pravomoci trestního rozsudku o odpuštění uraženého (poškozeného) anebo o zpětvzetí návrhu na potrestání, byla praxí soudů rozřešena kladně přes námitky, které proti tomu vznesl Waser v Ger. Zeitg. 1881 č. 17 str. 65. Námitkám Waserovým správně čelil již článek »zur Anwendung des § 410 St. P. O.« uveřejněný v Ger. Zeitung 1881 č. 20 str. 77 poukazem k tomu, že vzhledem k ustanovení § 530 tr. zák. lze zajisté užít § 410 tr. ř. ku prospěchu obviněného dedukcí a minori ad majus. Také Mayer v komentáři k trest. řádu díl III. str. 564 pozn. 12 hájí správnost názoru, že dodatečné odpuštění je dojista tak závažnou okolností polehčující, že opravňuje použití § 410 tr. ř. (Stejně Lohsing, komentář k tr. ř. z r. 1932, str. 562.) Téhož názoru jest i rozhodnutí býv. vídeň. nejv. soudu úř. sb. č. 1474; třeba toto rozhodnutí mluví o zpětvzetí návrhu na potrestání, v souzeném případě pak takového výslovného odvolání žádosti za potrestání není, nýbrž jen ono prohlášení, že se strany po vydání odvolacího rozsudku smířily a soukromá obžalobkyně obviněnému odpustila, má prohlášení to svým smyslem též význam, jako výslovné zpětvzetí návrhu na potrestání. Bylo proto k návrhu generální prokuratury podle §§ 33, 292 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 4573.

Bylo-li v závadném podání uvedeno, že se úřad vyhýbá vlastní odpovědnosti a nutí nemožným způsobem obžalovaného prokázati jsoucnost určitých okolností, a že jednání úřadu je tvrdošíjné a nesprávné, nejde o tvrzení určitých konkrétních skutečností, nýbrž o projev úsudků (odsudků), které mohou nabýti povahy obviňování z určitého (nečestného) skutku po rozumu § 488 tr. zák. jen souvislostí s výslovnými tvrzeními nebo náznaky vyhrocenými ve směr na určité skutky nebo úkony dotčeného úřadu.

Nalézací soud je oprávněn k opětovnému projednání a rozhodnutí věci výlučně jen v rozsahu, v jakém mu bylo uloženo rozhodnutím zrušovacího soudu.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1932, Zm I 847/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu trestního v Praze ze dne 30. prosince 1931, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti cti podle § 488 tr. zák. a článku V. zákona čís. 8/1863, a rozsudkem krajského soudu trestního jako soudu odvolacího v Praze ze dne 26. února 1932, pokud jím bylo odvolání obžalovaného z oné části výroku o vině zamítnuto, byl porušen zákon v ustanovení § 270 čís. 5 tr. ř. (v doslovu zákona čís. 1/1920), po případě i v ustanovení § 488 tr. zák. (čl. V. zákona čís. 8/1863), a rozsudkem okresního soudu trestního i v ustanovení § 267 tr. ř.; rozsudky ty se v oněch částech výroků o vině a ve výrocích o náhradě nákladů trestního řízení, rozsudek odvolacího soudu i ve výroku o trestu a podmíněnosti odsouzení, zrušují; okresnímu soudu trestnímu v Praze se ukládá, by znova jednal o návrhu státního zastupitelství v Praze na potrestání obviněného pro přestupek § 488 tr. zák. a čl. V. zákona čís. 3/1863, spáchaný podáním, jež došlo k ministerstvu spravedlnosti dne 26. listopadu 1929.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu trestního v Praze ze dne 3. prosince 1930, č. j. T VI 778/30, byl obviněný uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti cti podle § 488 tr. zák. a čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. na rok 1863 a přestupkem útisku podle § 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 Sb. z. a n., aniž mu však byl uložen trest, ano bylo podle § 265 tr. ř. přihlíženo k rozsudku okresního soudu trestního v Praze ze dne 30. listopadu 1929 č. j. T VI 790/29-26. Ve výroku o trestu byl onen rozsudek k odvolání veřejného obžalobce rozsudkem krajského soudu trestního v Praze jako soudu odvolacího ze dne 7. února 1931, č. j. To IV 151/31-1 změněn a obžalovaný podle § 493 tr. zák. se zřetelem na ustanovení § 267 tr. zák. a § 265 tr. ř. za použití §§ 266, 261 tr. zák. odsouzen ku dalšímu trestu peněžitému 100 Kč, při nedobytnosti tohoto trestu do vězení na 24 hodiny. Ku zmateční stížnosti na záštitu zákona zrušil nejvyšší soud jako soud zrušovací rozhodnutím ze dne 7. listopadu 1931, č. j. Zm I 877/31-4 ony rozsudky první a druhé stolice a uložil okresnímu soudu trestnímu v Praze, by znova jednal a rozhodl o návrhu státního zastupitelství v Praze na potrestání obviněného pro přestupek § 488 tr. zák. a čl. V. zákona čís. 3/1863 a přestupek útisku podle § 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 Sb. z. a n., spáchané podáním, jež došlo k ministerstvu spravedlnosti dne 26. listopadu 1929. Po provedení nového hlavního přelíčení byl obviněný rozsudkem okresního soudu trestního v Praze ze dne 30. prosince 1931, č. j. T VI 2373/31-39 uznán vinným, že v podáních z 25. listopadu 1929 a 12. prosince 1929 v Praze odeslaných na ministerstvo spravedlnosti vyjevováním smyšlených a převrácených skutečností státního zastupitelství v Praze, tedy veřejný úřad křivě vinil z určitého nepočetného činu, který by je mohl v obecném mínění v opovržení uvést nebo snížit, a v podání z 25. listopadu 1929 ministerstvu spravedlnosti v Praze újmou na cti pohrozil, chtěje tím bezprávně na něm vynutiti, by zakročilo proti státnímu zastupitelství v Praze v určité trestní věci, a že tím spáchal přestupek proti bezpečnosti cti podle § 488 tr. zák. a čl. V.

zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 a přestupek útisku naznačený v § 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 Sb. z. a n.; podle § 493 tr. zák. byl obviněný s použitím ustanovení §§ 266, 261 tr. zák. a se zřetelem na § 267 tr. zák. a § 265 tr. ř. odsouzen k trestu na penězích 50 Kč, v případě nedobytnosti do vězení v trvání jednoho dne a dále podle § 389 tr. ř. odsouzen k náhradě nákladů trestního řízení; výkon trestu byl obžalovanému podle §§ 1, 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. podmíněčně odložen a zkušební doba určena na jeden rok. Rozsudkem krajského soudu trestního jako soudu odvolacího v Praze ze dne 26. února 1932, č. j. To III 173/32-3 bylo odvolání veřejného obžalobce z výše trestu a přiznání podmíněného odkladu trestu, jakož i odvolání obžalovaného, pokud se v otázce viny týkalo odsuzujícího výroku pro přestupek proti bezpečnosti cti podle § 488 tr. zák. a čl. V. zákona čís. 8 ř. zák. 1863 — za potvrzení rozsudku první stolice v tomto výroku — zamítnuto, jinak ale odvolání obžalovaného vyhověno, napadený rozsudek první stolice ve výroku o vině, pokud se týkal odsuzujícího výroku pro přestupek útisku, změněn a obžalovaný z dotčené části obžaloby podle § 259 čís. 2 tr. ř. zproštěn; vzhledem ku změněnému základu odsuzujícímu bylo vysloveno, že se obžalovanému se zřetelem na § 265 tr. ř. žádný další trest nevyměruje; dále byla vyslovena podmíněnost odsouzení a obžalovaný uznán vinným podle § 390 tr. ř., by nesl náklady odvolání.

Těmito rozsudky první a druhé stolice byl v zachované části výroku soudu první stolice o vině obžalovaného znova porušen zákon. Lze předeem ponechat stranou úvahy, bylo-li podkladem obžaloby a trestního řízení původně jen podání z 25. listopadu 1929, či i podání z 12. prosince 1929, ač jest poukázati k tomu, že zrušený rozsudek T VI 778/30 hleděl výlučně k obsahu prvního podání a odsoudil obžalovaného jen pro obsah tohoto podání a že veřejný obžalobce neučinil případnou neúplnost vyřízení obžaloby předmětem odvolání jím podaného, nevytýkáje v něm rozsudku zmatečnost podle §§ 281 čís. 7, 464 čís. 1 tr. ř. Neboť nálezem zrušovacího soudu ze dne 7. listopadu 1931, č. j. Zm I 877/31 bylo soudu první stolice uloženo nové projednání a rozhodnutí věci jen, pokud bylo jejím podkladem podání z 25. listopadu 1929, došlé k ministerstvu spravedlnosti 26. listopadu 1929. Jen v tomto rozsahu oživila obžaloba, byť snad původně rozsáhlejší, a výlučně v tomto rozsahu byl okresní soud podle § 2 tr. ř. (srovnej první odstavec § 293 tr. ř.) oprávněn k opětovnému projednání a rozhodnutí věci. Pojal-li okresní soud v opětovném projednání věci i skutečnost a obsah podání z 12. prosince 1929 a uznal-li dokonce obžalovaného vinným i, že spáchal přestupek § 488 tr. zák. (čl. V. zákona čís. 8/1863) též obsahem právě uvedeného podání, vykročil tím z obžaloby, najmě když ani v opětovném hlavním přelíčení nebyla rozšířena a porušil zákon v ustanovení § 267 (447) tr. ř. Vykročení z obžaloby nebylo odvoláním vytýkáno a nemohlo proto, jelikož nejde v něm o žádný z hmotněprávních zmatků § 281 čís. 9—11 tr. ř., k nimž výlučně hledí první část druhé věty § 477 tr. ř. býti napraveno odvolacím soudem, třebaže se s věcí zabýval k odvolání obou stran.

Již nálezem zrušovacího soudu Zm I 877/31-4 bylo v této trestní věci okresnímu soudu trestnímu připomenuto, že je podle § 270 čís. 5

tr. ř. (v doslovu zákona čís. 1/1920) nalézací soud — tudíž i okresní soud (viz druhou větu § 447 tr. ř.) — povinen uvést v rozhodovacích důvodech stručně, avšak určitě, které skutečnosti a ze kterých důvodů považoval soud za prokázány nebo neprokázány; že při deliktech verbálních padá do oboru této skutkově zjišťovací činnosti nalézacích soudů nejen zjištění doslovu (slovního znění, textu) souzeného projevu, nýbrž i jeho výklad, určení, jaký byl smysl, význam, dosah, směr a účel projevu; že to jsou vesměs složky skutkového podkladu výroku o vině, nezbytně nutné ke hmotněprávnímu přezkoumání rozsudku, a že proto i v této trestní věci náleželo okresnímu soudu trestnímu podati podrobný, ovšem i k obhajobě obviněného hledící a řádně odůvodněný výklad, zvláště tedy po té stránce, které nečestné jednání rázu předpokládaného v § 488 tr. zák. je státnímu zastupitelství v Praze vytýkáno, stalo-li se tak způsobem uvedeným v § 488 tr. zák. a byl-li sobě obžalovaný vědom, že se zjištěnou výtkou dotýká vážnosti státního zastupitelství v Praze. Těchto připomínek se okresní soud trestní ani v novém rozsudku nepřidržel. Rozsudek nezjišťuje ani příčinu, z níž, ani záměr, za němž obžalovaný učinil dotčené podání z 25. listopadu 1929 — druhé z 12. prosince 1929 nepřichází podle toho, co nahoře uvedeno, v úvahu; nezjišťuje ani text, ani celkový obsah podání a nečiní projev takto zjištěný předmětem výkladu čili nerozebírá jej v uvedených směrech. Nedbaje zásady, že smysl, význam, směr a účel souzeného projevu lze správně posuzovati jen z celé jeho souvislosti, nikoliv z ojedinělých vytržených vět, třebaže mají znění zvláště útočné nebo jinak výstižné, zjišťuje rozsudek jen — opakuje tím některé věty podání —, že obžalovaný v něm napsal, že státní zastupitelství vyhýbá se vlastní odpovědnosti a že nutí nemožným způsobem obžalovaného prokázati jsoucnost okolností uvedených v dřívější stížnosti a že jednání státního zastupitelství je tvrdošíjné (a) nesprávné. Než těmito větami nejsou tvrzeny určité a konkrétní skutečnosti (skutky, úkony státního zastupitelství); věty jsou spíše projevy úsudků (nebo třeba přesněji odsudků), jež podkládají snad určité pohnutky (snaha vyhýbat se vlastní odpovědnosti, tvrdošíjnost) nebo snad rozpor s platnými pro dotčený úřad předpisy a zásadami (nemožné nucení obžalovaného k průkazům, nesprávnost jednání) — určitým skutkům aneb úkonům dotčeného úřadu — jež jsou buď v pozastaveném projevu výslovně na jiných místech tvrzeny nebo jinak podáním (jeho příčinou a konečným účelem) naznačeny; úsudky ty mohou nabýti povahy obviňování z určitého (nečestného) skutku jen souvislostí s takovými výslovnými tvrzeními nebo náznaky vyhrocenými ve směr na určité skutky neb úkony dotčeného úřadu. Je zřejmo, že jen zjištění takových tvrzení nebo náznaků — a rozsudek jich nezjišťuje — umožňuje srovnání jednak se skutečným jednáním (postupem) dotčeného úřadu, jednak s předpisy a zásadami proň platnými a jen touto cestou jsou umožněny spolehlivé úvahy a úsudky (závěry) o tom, zda byly — třeba souvislostí tvrzení nebo náznaku s uvedenými odsudky — skutečnosti vymyšleny nebo třeba převráceny, zda nabyly skutková tvrzení nebo náznaky připojením uvedených odsudků povahy obviňování z určitých nečestných skutků a zda si byl obžalovaný tohoto směru svých projevů

vědom; neboť přiměřenost (s hlediska předpisů nebo zásad) odsudku ku tvrzeným nebo naznačeným skutečnostem pravdivým — nevymyšleným a nepřevráceným — zbavovala by odsudek povahy vinění z nečestného skutku sdělením, jaké předpokládá § 488 tr. zák. a bránila by závěru, že si byl obžalovaný urážlivé povahy svého podání vědom. Přirozeně pak nemůže obžalovaný prokázati — jak rozsudek patrně na něm chce — pravdivost odsudků, nýbrž jen pravdivost skutkových tvrzení nebo náznaků. Pro naprostý nedostatek oněch zjištění nutných k opodstatnění objektivní skutkové podstaty nelze rozsudek z 30. prosince 1931, č. j. T VI 2373/31 po stráce hmotněprávní nikterak přezkoumati a nelze vyloučiti možnost, že se v souzeném projevu nedostává skutkového opodstatnění pro tu či onu objektivní známku přestupku proti bezpečnosti cti podle § 488 tr. zák. a čl. V. zákona čís. 8/1863, jakož i že závěr o vědomí obžalovaného byl získán z právně pochybeného podkladu objektivního. Vyličený nedostatek rozsudku okresního soudu trestního nebyl napraven ani rozsudkem odvolacího soudu, jenž — ačkoliv obžalovaný podal odvolání i co do viny a odvolací soud zabýval se důsledkem toho i výrokem o vině — skutkových zjištění okresním soudem opomenutých neučinil a přes to v tomto směru odvolání zamítl a napadený rozsudek potvrdil, dodávaje k důvodům okresního soudu jen, že obžalovaný překročil meze kritiky a vinil zjištěnými »výroky« státní zastupitelství z činů nepočetných v trestní věci svého otce, najmě z vyhýbání se odpovědnosti a z tvrdošíjného a nesprávného postupu. Bylo proto k návrhu generální prokuratury podle §§ 33, 292, 479 tr. ř. nznati právem, jak se stalo.

Čís. 4574.

Předchozí odsouzení pro čin rázu uvedeného v § 2 zák. čís. 562/1919 vylučuje v mezích tam stanovených podmíněné odsouzení i, byl-li trest prominut rozhodnutím presidenta republiky z 19. října 1928; bylo-li prominutí to vázáno podmínkou (že odsouzený nahradí škodu nebo dá zadostiučinění), čítá se doba stanovená v druhém odstavci § 2 cit. zák. ode dne, kdy byla ona podmínka splněna.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1932, Zm II 322/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozhodnutím krajského jako odvolacího soudu v Novém Jičíně ze dne 15. ledna 1932, pokud jím bylo odvolání Marie F-ové z výroku o podmíněném odkladu výkonu trestu, jí rozsudkem okresního soudu v Novém Jičíně z 2. října 1931 bezpodmínečně uloženého, vyhověno, byl porušen zákon v ustanovení § 2 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 Sb. z. a n.

Důvody:

V trestní věci proti Marii F-ové a spol. pro přestupek podvodu podle § 461 tr. zák. uznal okresní soud v Novém Jičíně rozsudkem z 2. října 1931, obžalovanou Marii F-ovou vinnou přestupkem podvodu podle § 461 tr. zák. a odsoudil ji za to podle § 460 tr. zák. použitím